

संस्कारः—(Custom) आचारः, व्यवहारः, प्रचारः, रीतिः *f.*, नियमः, व्यवस्थाः, स्थितिः *f.*, आवृत्तिः *f.*, सम्प्रदायः—(Fashionable custom) समलोकव्यवहारः, समरीतिः *f.*, शिष्टव्यवहारः, शिष्टमार्गः, सम्प्रसन्नायः, लोकाचारः—(In metaphysics) विशेषबन्धुरूपः, विशेषद्रव्यरूपः, विशेष-बद्रूपप्रकारः—(In grammar) वाच्यः—(In music) रागः *m.*, रागिणी *f.*, वधोः. The musical modes are personified as either male or female. The male are called Rāgas; the female are Rāginis, and are considered to be the wives of the Rāgas. The following are some of the names for the male: शैरवी, मालवः, सारङ्गः, हिन्दोलः, वसन्तः, वसन्तदूतः, चम्पनः, दीपकः, मेघः, नटः, नटनारायणः, कल्याणः, कामधोषः, चोदकः, विमालः. The following are some of the Rāginis, or female personifications: दीपिका, नटो, चोदनी, देशकारी, गीतो, बङ्गला, धनेश्वरी, शैरवी, रामकरी or रामकेली or रामको, सैन्धवी, पृथ्वी, भूयाली, भृगुमाधवी.

MODEL, *s.* (Pattern, representation) प्रतिमा—मानं, प्रतिरूपं, प्रति-कृतिः, आदर्शः, उपमा—मानं, प्रतिरूपिः *f.*, संस्कारः—(Pattern, ex-emplar) आदर्शः, प्रतिमा, उपमा—(Pattern for imitation) प्रमाणं, प्रमा, प्रमाता *m.* (तुं), 'model of propriety,' न्यायाधारः—(Mould) संस्कारः, आकारः, संस्थानं, संघातः.

TO MODEL, *v. a. or n.* संस्कारं कृ, संस्कृ, प्रतिमानं कृ, प्रतिरूपं कृ, आदर्शं कृ—(Shape, form) रूपं (c. 10. रूपयति—रिणुते), सहर्यं पयं—यं कृ.

MODELER, *s.* उपमाता *m.* (तुं), उपमानकृता *m.*, प्रतिमानकर्मि *m.* (कृ).

MODERATE, *a.* (Observing reasonable bounds, applied to persons) परिमिताचारी—रिणी—रि (तुं), समवृत्तिः—रिः—रि, नियतवृत्तिः &c., मर्यादापारिक्तो—रिणी &c., अनतिज्ञानमर्यादा—दा—दं—(Moderate in desires) अस्याकांक्षी—रिणी &c., अस्याभिलाषी &c., अलुब्धः—न्ता—न्तं, अलोभी &c., अत्यसक्तोपी &c., अत्यसक्तुः—दा—दं, भोगाप्रसक्तः—क्ता—क्तं, अप्रसक्तः &c., अत्यभोगी &c., अत्यभोगी &c.—(Not extreme, not excessive) परिमितः—ता—तं, मितः—ता—तं, अपरिमादः—खा—खं, समः—मा—मं, समर्यादः—दा—दं, नियतः—ता—तं, संयतः—ता—तं, सावधिकः—जा—जं, अत्यः—त्या—त्यं, स्वत्यः &c.—(In eating) मिताशनः—ना—नं, परिमिताहार—रा—रं, स्वत्याहार—रा—रं, (Middling in size) मध्यमः—मा—मं, मध्यः—या—यं, मध्यमपरि-मादः—खा—खं, न स्फुलो न दृष्टः &c.

TO MODERATE, *v. a.* (Temper) शम् (c. 10. शमयति—रिणुते), उपशमं, प्रशमं—(Lessen) मूनीकृतः, अत्योक्तं, लुं (c. 10. लुपयति—रिणुते), लुपकृ. —(Restrain from excess) नियमं (c. 1. यज्जति—यन्तु), विनियमः, संयमं, यमं, नियमं (c. 9. गृह्णाति—गृह्णतुं), संकुं (c. 1. हरति—हन्तुं), प्रमादं. TO MODERATE, *v. n.* (Abate, become less severe) शम् (c. 4. शाम्यति, शमितं), प्रशमं, उपशमं, विगमं (c. 1. गज्जति—गन्तुं), विरम् (c. 1. रमति—रन्तुं), उपरम्, मूनीभू, जनीभू, अत्योभी.

MODERATED, *p. p.* (Tempered) शमितः—ता—तं, प्रशमितः—ता—तं—(Lessened) मूनीकृतः—ता—तं, मूनीभूतः—ता—तं—(Restrained) यतः—ता—तं, नियतः—ता—तं, निगृहीतः—ता—तं—(Allayed) शान्तः—ता—तं, उपशान्तः &c.

MODERATELY, *adv.* परिमितं, नियतं, समर्यादं, समं, अपरिमादं, अत्यं, स्वत्यं, समशं, यावत्वावत्—'moderately warm,' ईषदुष्णः—खा—खं, कोष्णः &c., मन्दोष्णः &c.; 'moderately ripe,' सापकः—क्ता—क्तं; 'moderately distant,' नातिदूरः—रा—रं.

MODERATION, *s.* (Refraining from excess) परिमिताचारत्वं, निय-

तवृत्तिः, समवृत्तिः, समता, परिमितता, मितता, यमा, यमः, संयमः, नियमः, दमः, अनतिक्रमः, मर्यादापारिक्तमः—(In desires) अस्याकांक्षा, अस्याभिलाषः, अलोभी, अलुब्धता, अत्यसक्तुः, अप्रसक्तः *f.*, अप्रसक्ता, भोगाप्रसक्तिः *f.*—(Equanimity) द्यमा, द्यानिः *f.*, समचित्तत्वं, समान-वृत्तिः *f.*, समभावः.

MODERATOR, *s.* (Restrainer) नियता *m.* (तुं), विनियता *m.*, पनाता *m.*—(At disputations) वादमध्यक्षः, वादसभाध्यक्षः, मध्यस्थः.

MODERN, *a.* इदानीनतः—नी—नं, अधुनातनः—नी—नं, आधुनिकः—की—कं, वर्तमानकालीनः—ना—नं, नूतनकालीनः &c., नूतनः—ना—नं, नवः—या—यं, सद्यस्कालीनः—ना—नं, नव्यः—या—यं, नवीनः—ना—नं, नूतनः—ना—नं, अद्योचनीनः—ना—नं, अप्राचीनः—ना—नं, अपुरातः—या—यं, अपु-रातनः—नी—नं.

MODERNNESS, *s.* नूतनता, नवता, नव्यता, अधुनातनत्वं, सद्यस्कालीनता, वर्तमानकालीनता, अप्राचीनता, अपुरातनता.

MODERNNESS, *s. pl.* सद्यस्कालीनलोकः, नूतनकालीनलोकः, अधुनातनता *m. pl.*

MODEST, *a.* (Not bold, restrained by a sense of shame or prop-riety) विनीतः—ता—तं, विनयी—रिणी—रि (तुं), लज्जाशीलः—ला—लं, लज्जावान्—वती—वत् (तुं), लज्जान्वितः—ता—तं, लज्जः—ज्जा—ज्जं, व्रीडाशान्तः—ता—तं, सम्रोडः—डा—डं, व्रीडितः—ता—तं, ह्रीमान्—मती &c., चपावान् &c., चपायुक्तः—क्ता—क्तं, चपावितः &c., चपितः—ता—तं, सचयः—या—यं, सविनयः—या—यं, विनयभाक् *m. f. n.* (तुं), अप्रगल्भः—त्या—त्यं, अधुष्टः—दा—दं, शालीनः—ना—नं, ह्रीणः—या—यं, संहीणः &c., ह्रीतः—ता—तं, ह्रीकः—कु—कु—(Unassuming, humble, not proud) निर्गर्वः—वै—वै, चर्गवः &c., निर्गर्वी &c., अगर्वी &c., गर्व-हीनः—ना—नं, निर्गहङ्गारः—दा—दं, समहङ्गारी &c., निर्गमिभानः—ना—नं, अन्तर्भिमानः &c., अनुद्वतः—ता—तं, अकल्पनः—ना—नं, अविकल्पनः &c., विनक्षः—दा—दं, नक्षशीलः—ला—लं, विनतः—ता—तं, निर्भुतः—ता—तं, प्रभूतः—ता—तं, वश्यात्मा—त्मा—तम् (तुं), वशी—शिनी &c.—(Chaste, not loose) अचर्माचारी—रिणी &c., यतिन्द्रियः—या—यं, सङ्गः—जा—जं, अलम्यदः; 'a modest wife,' साध्वी, सती, परिव्रता—(Mode- rate) परिमितः—ता—तं, मितः &c.; 'modest speech,' विनयवाक् (तुं).

MODESTLY, *adv.* सविनये, विनयेन, विनयपूर्वकं, विनीतवत्, सलज्जं, सम्रोडं.

सचयं, लज्जया, लज्जापूर्वकं, अगर्वेण, अन्तर्भिमानेन, अनुद्वतं, विनयं. MODESTY, *s.* विनयः, विनीतता, लज्जा, ह्रीः *f.*, व्रीडा, चपा, दृष्टिमा, ह्रीका, लज्जाशीलता, सलज्जता, सचपता, शालीनता, अप्रगल्भता, अगम्यत्वं, अधुष्टता, साध्वी, मर्यादा, मन्दार्थः, मन्दार्थः; 'false mode- sty,' निन्यविनयः—(Humility) नवता, विनवता, नक्षशीलता, विनतिः *f.*, अगर्वः, गर्वहीनता, अन्तर्भिमानं, दृष्टहीनता, अनुद्वतिः *f.*, अनीद्वयं, वयता—(Chastity) अचर्माचारी, सङ्गता; 'in a wife,' साध्वीत्वं, सतीत्वं, परिव्रतवत्—(Moderation) परिमितता.

MODICUM, *s.* अस्यांशः, अत्यभागः, अत्यमात्रं, अत्यस्यांशः, किञ्चित्, किञ्चन, किञ्चिद्व्याप्तः, अत्यिका, लेशः.

MODIFIABLE, *a.* रूपविकाशकः—न्ता—न्तं, रूपान्तराशकः &c., विकाये-य्यो—य्यं, परिवर्तनाशकः &c., परिवर्तनान्तराशकः &c., परिवर्तनीयः—या—यं, विवर्तनीयः &c.

MODIFICATION, *s.* (The act) रूपान्तरकरणं, रूपान्तराकरणं, रूपभेद-वर्धनं, विवर्धनं—(Particular or different form) रूपभेदः, रूपप्रभेदः, रूपविशेषः, रूपान्तरं—(Diversity, variety) भेदः, प्रभेदः, विभेदः, विशेषः—(Altered state) विकाटः, विकृतिः *f.*, परिवर्तनः, रूपान्तरं, विपरिवर्तनः.

MODIFIED, *p. p.* (Changed in form) विकाटितः—ता—तं, विकृतः—ता